

GÄLLIVARE TINGSRÄTT
Dohan 4

DOM
2020-08-06
meddelad i
Gällivare

Mål nr: B 476-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

LEIF Erik Grundström, 19431223-8910
Sandviksvägen 19
982 38 Gällivare

Offentlig försvarare:

Advokat Marcus Ström
Advokat Marcus Ström AB
Bryggargatan 14
941 63 Piteå

Åklagare

Extra åklagare Fredrik Hannu
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924
971 28 Luleå

Målsägande

Sekreteress MÅ1, se Partsbilaga sekretess
Sekreteress

Målsägandebiträde:

Advokat Vera Gärdemalm
Advokatbyrån Vera Gärdemalm
Hjalmar Lundbohmsvägen 52
981 31 Kiruna

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st brottsbalken
2020-01-24 -- 2020-05-18 (4 tillfällen)

Påföljd m.m.

Fängelse 4 år

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid	
Box 23	Lasarettsgatan 22	0970-758 00		måndag - fredag	
982 21 Gällivare		E-post: gallivare.tingsratt@dom.se		09:00-12:00	
		www.gallivaretingsratt.domstol.se		13:00-15:00	Info om GDP

Skadestånd

Leif Grundström ska betala skadestånd till Sekretess MÅ1 med 215 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 maj 2020 till dess betalning sker.

Häktning m.m.

Leif Grundström ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

1. Sekretessen enligt 35 kap 12 § 1 st 1 p offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå avseende de uppgifter som har lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar, som förekommer i förundersökningsprotokoll, och tilläggsprotokoll, bilaga till tingsrättens anteckningar över huvudförhandlingen och som kan röja målsäganden Sekretess MÅ1:s och vittnena Sekretess VII:s och Sekretess VI2:s identitet.
2. Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå avseende uppgifterna om målsäganden sekretess MÅ1:s, vittnena Sekretess VII och Sekretess VI2:s identiteter, vittnena i partsbilagan och uppgifterna i domsbilaga 1 till denna dom.
3. Sekretessen ska bestå för samtliga uppgifter i ljud- och bildupptagningar av förhör vid förhandling i målet, utom såvitt de redovisas i offentlig del av denna dom.
4. Sekretessen gäller för uppgifterna i målhanteringssystemet Vera i avseenden motsvarande vad som angetts under punkterna 1-3.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Advokat Vera Gärdemalm får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med 59 464 kr. Av beloppet avser 32 292 kr arbete, 12 208 kr tidsspillan, 3 071 kr utlägg och 11 893 kr mervärdesskatt.
 2. Advokat Marcus Ström får ersättning av staten med 170 868 kr. Av beloppet avser 68 781 kr arbete, 56 540 kr tidsspillan, 11 374 kr utlägg och 34 173 kr mervärdesskatt.
 3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren och målsäganden har yrkat ansvar å Leif Grundström enligt följande.

1.1 VÅLDTÄKT MOT BARN (5000-K717662-20)

Leif Grundström har med sina fingrar penetrerat och smekt NN 6s slida och anus samt förmått NN 6 att smeka hans penis. NN 6 är under 15 år och närstående till Leif Grundström. Det hände någon gång mellan den 24 januari 2020 och den 18 maj 2020 i en säng på Sandviksvägen 19, Gällivare kommun. Den sexuella handlingen är jämförlig med samlag.

Leif Grundström begick gärningen med uppsåt.

Lagrum

6 kap 4 § 1 st brottsbalken

1.2 VÅLDTÄKT MOT BARN (5000-K717662-20)

Leif Grundström har med sina fingrar penetrerat och smekt NN 6s slida och anus samt förmått NN 6 att smeka hans penis. NN 6 är under 15 år och närstående till Leif Grundström. Det hände någon gång mellan den 24 januari 2020 och den 18 maj 2020 i en soffa på Sandviksvägen 19, Gällivare kommun. Den sexuella handlingen är jämförlig med samlag.

Leif Grundström begick gärningen med uppsåt.

Lagrum

6 kap 4 § 1 st brottsbalken

1.3 VÅLDTÄKT MOT BARN (5000-K717662-20)

Leif Grundström har med sina fingrar penetrerat och smekt NN 6s slida och anus samt förmått NN 6 att smeka hans penis tills han fick utlösning. NN 6 är under 15 år och närstående till Leif Grundström. Det hände någon gång mellan den 24 januari 2020 och den 18 maj 2020 i en toalett på Sandviksvägen 19, Gällivare kommun. Den sexuella handlingen är jämförlig med samlag.

Leif Grundström begick gärningen med uppsåt.

Lagrum

6 kap 4 § 1 st brottsbalken

1.4 VÅLDTÄKT MOT BARN (5000-K717662-20)

Leif Grundström har med sin penis penetrerat och vidrört NN 6s anus samt med sina fingrar penetrerat och smekt NN 6 slida och anus. NN 6 är under 15 år och närstående till Leif Grundström. Det hände någon gång mellan den 24 januari 2020 och den 18 maj 2020 en stuga på Flarken 3, Bodens kommun. Den sexuella handlingen är jämförlig med samlag.

Leif Grundström begick gärningen med uppsåt.

Lagrum

6 kap 4 § 1 st brottsbalken

Anmärkning

Personen benämnd NN6 i stämningsansökan och Mål kallas i fortsättningen för målsäganden. Vittnet som kallats för NN 5 i stämningsansökan benämns i domen som VI1 och vittnet som kallats för NN 2 benämns i domen som VI2.

Enskilt anspråk

Målsäganden har -som hon slutligen bestämt sin talan- yrkat att Leif Grundström förpliktas att till henne utge följande.

Åtalspunkt 1.1–1.4

215 000 kr, varav 200 000 kr avser kränkning och 15 000 kr avser sveda och värk, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 18 maj 2020 till dess full betalning sker

Inställning

Leif Grundström har beträffande gärningarna under åtalspunkterna 1.1. - 1.3. förklarat att han varken kan erkänna eller förneka gärningarna på grund av att han inte minns till följd av stundtals bristande kognitiv förmåga. Han har förnekat gärningen under åtalspunkten 1.4.

Leif Grundström har bestritt det enskilda anspråket. Han har vitsordat beloppen såsom skälig i och för sig och sättet att beräkna ränta.

Frihetsberövande

Leif Grundström har varit berövad friheten såsom anhållen och häktad sedan den 2 juli 2020.

UTREDNINGEN

På åklagarens begäran har denne tillåtit att åberopa och förevisa bild- och ljudupptagning av två polisförhör som hållits med målsäganden den 30 juni 2020 på polisstationen i Jokkmokk och den 9 juli 2020 på polisstationen i Gällivare. Vid förhöret den 30 juni 2020 var förhørsledaren, en biträdande förhørsledare, åklagaren och målsägandebiträdet närvarande. Vid förhöret den 9 juli 2020 var nyss nämnda personer och Leif Grundströms offentliga försvarare närvarande.

På åklagarens begäran har förhör hållits med Leif Grundström och vittnena VI1 och VI2. Förhören har upptagits genom ljud och bild.

Som skriftlig bevisning har åklagaren åberopat ett brev som skrivits av Leif Grundström till hustrun.

Leif Grundström har åberopat ett brev till frivården.

På grund av att sekretess råder för uppgifterna om målsägandens, VI1:s och V2:s identitet innehåller domen inga regelrätta referat av deras berättelser eftersom det kan leda till att deras identiteter röjs. Uppgifterna finns istället att ta del genom de inspelade polisförhören och de vid tingsrätten gjorda upp videoupptagningarna med Leif Grundström, VI1 och VI2.

DOMSKÄL*Bakgrund*

Se domsbilaga 1 som omfattas av sekretess.

Skuldfrågan

Tingsrättens mål är av det slaget att bevisprövningen bör ske utifrån de allmänna utgångspunkter som lagts fast genom Högsta domstolens domar NJA 2017 s 316 I och II, av vilka framgår bl.a. följande (sid 326 f och s 341).

Rättsfallet I

5. Liksom i brottmål i allmänhet krävs för fällande dom i mål om sexualbrott att domstolen genom den utredning som har lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den åtalade har begått den gärning som åklagaren påstår.

6. Utgångspunkten är att det råder fri bevisprövning. HD har i rättsfallet NJA 2015 s. 702 framhållit att bevisbedömningar ska vara grundade på rationella skäl samt att analysen ska vara objektiv och ske strukturerat så att en omsorgsfull värdering av bevisningen säkerställs.

7. I det nämnda rättsfallet uttalas att det inte är möjligt att ange en modell för bevisbedömningen som kan tillämpas i alla olika typer av mål (se a. rättsfall p. 21). I ett fall som detta bör bedömningen till en början ta sikte på den bevisning som har åberopats till stöd för gärningspåståendet. Det förhållandet att den tilltalade kan konstateras i något avseende ha lämnat medvetet felaktiga uppgifter kan i princip inte tillmätas värde som bevisning till stöd för att åklagarens påstående är riktigt. Först om åklagarens bevisning är tillräcklig ska den tilltalades berättelse och bevisningen som stöder denna värderas som motbevisning till det som lagts henne eller honom till last.

327

8. HD har i flera rättsfall uttalat sig om bevisvärdering i mål om sexualbrott (se t.ex. NJA 2010 s. 671 och även NJA 2009 s. 447 I och II). I rättsfallen uttalas att en trovärdig utsaga från målsäganden i förening med vad som i övrigt har framkommit i målet kan vara tillräckligt för en fällande dom.

9. Bevisning om själva händelsen består i ett våldtäktsmål ofta främst av parternas berättelser. Det är svårt att bedöma en utsaga med ledning av det allmänna intryck som förhörspersonen ger eller av icke verbala faktorer i övrigt. I första hand finns det därför anledning att lägga vikt vid faktorer som avser innehållet i berättelsen som sådan.

10. HD har angett ett antal kriterier som kan vara behjälpliga vid bedömningen av utsagorna (se NJA 2010 s. 671 p. 8). Kriterierna har varit föremål för sakkunnig analys, som tagit sin utgångspunkt i tillgänglig forskning på området. Slutsatserna i analysen är bl.a. att det förhållandet att en utsaga är klar, lång och detaljrik ofta kan vara tecken på att den är sann, medan det saknas egentligt stöd för att anse att konstansbrister (i bemärkelsen att lägga till eller ta bort information) är ett kriterium på bristande tillförlitlighet. Det finns dock anledning att vara observant på att

kriterierna kan vara svåra att använda vid bedömning av utsagor från personer som av olika skäl har en bristande förmåga att uttrycka sig muntligen. (Se Per Anders Granhag m.fl. i SOU 2017:7 bilaga 7, s. 209 ff., jfr även t.ex. Lena Schelin, Bevisvärdering av utsagor i brottmål, 2006, s. 403 ff.)

11. I våldtäktsmål bygger bevisningen, utöver parternas berättelser, inte sällan på att målsäganden efter händelsen berättat om den för andra personer som hörs som vittnen. Det är då inte i egentlig mening fråga om utredning som tar sikte på den påstådda gärningen, eftersom vittnena inte har gjort några egna iakttagelser av själva händelsen. Sådana uppgifter kan emellertid tillsammans med vittnenas egna iakttagelser av exempelvis målsägandens beteende och reaktioner efter händelsen i vissa fall utgöra ett indirekt stöd för målsägandens berättelse. (Jfr Helena Sutorius, Bevisprövning vid sexualbrott, 2 uppl. 2014 omarbetad och uppdaterad av Christian Diesen, s. 111.)

Rättsfallet II.

15. När målsäganden inte kan höras inför rätten, kommer förhör i regel att hållas under förundersökningen och återges under huvudförhandlingen genom uppspelning av videoupptagningar. Det blir då av stor betydelse hur förhören har genomförts, t.ex. att frågorna är så öppna som möjligt så att den hörde ges möjlighet att berätta med egna ord. Även om rättssäkerhetsgarantier har upprätthållits, såsom att försvararen har fått tillfälle att framföra frågor, måste beaktas att ett sådant förhör i regel innebär sämre möjligheter för försvararen att ställa följd och motfrågor.

Tingsrättens bedömning

Målsäganden har sådan ringa ålder att det inte varit möjligt att höra henne inför domstolen. Hennes uppgifter har därför tagits upp genom uppspelning av de videoinspelade barnförhören. Som framgått tidigare i domen har åklagaren och målsägandebiträdet varit närvarande vid de två förhören och försvararen vid det senare förhöret genom finnas i ett angränsande rum och han har kunnat framföra frågor till målsäganden.

Tingsrätten finner att förhören med målsäganden har genomförts på ett kompetent sätt och några ledande frågor har i princip inte förekommit. Målsägandens uppgifter måste ändå bedömas försiktigt utifrån försvararens begränsade möjligheter att ställa frågor.

Målsäganden har inledningsvis av första förhöret fått berätta med egna ord om händelserna. Målsäganden har både med ord och gester kunnat levande, detaljerat, sakligt samt åldersadekvat berätta och beskriva händelseförloppen och platserna för envar av de påstådda gärningarna samt kronologisk placera gärningarna i tidsföljd. Målsäganden har lämnat sådana detaljer om händelserna som bär starkt det självupplevdas prägel. Av hennes berättelser framgår att hon har beskrivit att Leif Grundström handlat på de sätt och under de tider och på de platser som åklagaren har angett i gärningsbeskrivningarna.

Trots att målsäganden har hoppat mellan de olika gärningarna i sin berättelse, står det ändå helt klart att hon inte vid något tillfälle blandat ihop händelserna utan att hon har kunnat klart särskilja dessa. Målsäganden har också varit tydlig med att ange vilka delar av händelseförloppet som hon minns säkert och vad som hon varit osäker på. Hennes berättelse präglas inte av några överdrifter. Målsäganden har efter öppna frågor kunnat förtydliga sina uppgifter och hon har varit konsekvent i sitt uppgiftslämnande. Hennes uppgifter i det andra förhöret har varit i huvudsak likadana som i det första förhöret. Målsäganden och förhørsledaren har i allt väsentligt förstått varandra och målsäganden har på eget initiativ rättat förhørsledaren när denne missuppfattat någon uppgift som målsäganden har lämnat.

Målsäganden har inte gett något uttryck för att det skulle röra sig om några sexuella fantasier utan snarare framgår det av hennes berättelse att hon har varit omedveten om att det skulle röra sig om handlingar av sexuell innebörd och det var otillåtet; bl.a. har hon inte förstått att onanerandet ledde till att Leif Grundström ejakulerade. Hon har heller inte varit medveten om eller förstått vad den vitgråa vätskan, som kom ur Leif Grundströms penis, var för något. Det framstår mer som att målsägandena uppfattat att hon och Leif Grundström höll på med hemliga lekar. Det framkommer också genom målsägandens uppgifter om att hon endast reagerat på att Leif Grundström kysste henne med öppen mun på hennes mun, vilket hon dessförinnan hade fått lära sig att det får ingen vuxen göra på ett barn. Detta

framstår också som helt åldersadekvat och vad man kan förvänta sig att ett barn ska känna till i den ålder som målsäganden är i.

Målsäganden har därutöver bestämt och spontant uppgett att hon bara tagit febernedsättande medicin genom intag i munnen och inte vid något tillfälle rektalt. Hennes berättelse om händelsen på toaletten och berättelsen i övrigt bekräftar inte på något sätt att hon skulle ha befunnit sig på toaletten när Leif Grundström skulle ha kommit in för att kissa på det sätt som Leif Grundström har beskrivit. Det finns alltså inget som talar för att målsäganden innan gärningarna skulle ha sett någon sådan sexuell aktivitet eller haft sådana känslor eller varit med om något annat, som skulle kunna suggerera henne till att fantisera ihop eller hitta på sina uppgifter. För det talar även målsägandens spontana oro, som hon uttryckte till polisen, om vad som skulle kunna komma att hända med Leif Grundström på grund av vad hon hade berättat. Det har alltså inte framkommit någon omständighet som talar för att målsäganden medvetet eller omedvetet lämnat oriktiga uppgifter.

Målsäganden har beträffande gärningarna under åtalspunkterna 1.1 – 1.3 berättat att dessa skett då hon och Leif Grundström varit ensamma med varandra i de utrymmen som anges i åtalspunkterna. Hon har kunnat konkret ange var övriga personer har befunnit sig och vad de sysslat med vid ett vart av tillfällena. Hennes uppgifter i dessa avseenden framstår som rimliga.

Även om målsägandens uppgifter om omständigheterna kring hur gärningen under åtalspunkten 1.4 begicks, till förstora framstår som något uppseendeväckande, har målsäganden tydligt beskrivit hur de olika personerna var placerade i sängen, att de var under ett täcke, hur hon beskrivit att hon och Leif Grundström agerade för att undgå upptäckt samt att det är utrett att hennes andra närstående led av en hörselnedsättning, vilket också förklarar att händelsen kunde ske utan upptäckt. Utifrån dessa omständigheter framstår målsägandens uppgifter även i denna del som rimlig.

Målsägandens samlade uppgifter innehåller alltså inga motsägelser eller svårförklarliga inslag. Tingsrätten finner därför – även med en försiktig bedömning av målsägandens uppgifter - att de uppgifter som målsäganden lämnat om händelserna, framstår som tillförlitliga.

Målsägandens uppgifter vinner i allt väsentligt stöd av VI1:s och VI2:s berättelser. Det framgår framför av VI1:s uppgifter att målsäganden spontant och självmant börjat berätta om händelserna och platserna för händelserna för VI1, att målsäganden beskrivit händelserna med ord och gester på likadant sätt som vid polisförhören och att det inte framkommit något som tyder på att VI1 skulle ha tvingat målsäganden att berätta eller ställt sådana ledande frågor eller annars betett sig på ett sådant sätt som skulle ha kunnat påverka målsäganden i hennes uppgiftslämnande till polisen.

Det framgår vidare av VI2:s berättelse att målsäganden även för denne berättat om vissa av händelserna, att hon om dessa berättat på likadant sätt som vid polisförhöret och att VI2 avstått från att ställa ytterligare frågor om händelserna som hon berättade eller om det hade hänt något mera, vilket visar att denne inte heller har påverkat målsäganden i hennes uppgiftslämnande. VI2 har också lämnat en rimlig förklaring till varför målsäganden berättat mer om händelserna för VI1. Det har vidare framkommit att målsäganden inte ka ha bevittnat något vuxet samliv och inte heller ha hört något prat om sex.

VI1 och VI2 har bekräftat målsägandens uppgifter om att Leif Grundström uppehöll sig hela tiden i målsägandens närhet under det att målsäganden samtalade med VI1 och VI2 på telefon, vilket bekräftar målsägandens berättelse om att hon var övervakad av Leif Grundström och att det skedde för att hon inte skulle säga något om händelserna.

VI1 och VI2 har beskrivit att målsäganden uppvisade förändrade beteenden i april – maj 2020 och efter gärningarna; bl.a. att VI1 beskrivit att målsäganden inte lekt med sina kamrater, att hon varit mörkrädd och att hon hade svårt att sova ensam. VI2 har uppgett att han upplevde målsäganden som mer mogen och vuxen. VI1:s och VI2:s uppgifter stöder målsägandens berättelse om medicinintag och motsäger Leif Grundströms påståenden i denna del. VI1 och VI2 har lämnat i huvudsak överensstämmande uppgifter om hur det gick till när målsäganden började berätta om händelserna och vad som har hänt i tiden därefter.

Även om VI1 och VI2 står i sådan relation till parterna att deras uppgifter måste bedömas försiktigt, har de klart, konkret och detaljerat berättat om sina iakttagelser. Det finns inga överdrifter, svårförklarliga inslag eller motsägelser i deras uppgiftslämnande. Även om VI1 varit upprörd över Leif Grundströms agerande, har det inte påverkat sakens sanning i hennes uppgifter. Det finns inget i relationen mellan framförallt Leif Grundström och VI2 som tyder på att VI2 skulle falskeligen beljuga Leif Grundström brottslig gärning eller annars omedvetet lämna oriktiga uppgifter. Tingsrätten finner därför att VI1's och VI2's uppgifter utgör ett starkt stöd målsägandens berättelser.

En sammanvägning av den av åklagaren åberopade bevisningen leder till slutsatsen att den i sig är tillräcklig för att beviskravet ska vara uppfyllt.

Frågan är då om Leif Grundströms berättelse och den bevisning i övrigt som han har åberopat motbevisar gärningspåståendet i sådan grad att åtalet inte är styrkt.

Leif Grundströms berättelse framstår till största delen som oklar, ganska allmänt hållen och fattig på detaljer. Den ger mer ett intryck av att han medvetet förtiger vad han känner till, än att det skulle bero på minnessvikt till följande stundtals bristande kognitiv förmåga. För detta talar även hur han formulerade sig i det brev som tänkte skicka till sin hustru från häktet. Hans brev till frivården föranleder ingen annan

bedömning. Leif Grundström har under förhöret varit helt orienterad till tid och rum och han har visat uppenbara tecken på att han uppfattar verkligheten på ett riktigt sätt. Han har under huvudförhandlingen inte visat några synliga symptom på någon begynnande demenssjukdom. Han heller inte sökt sjukvård trots att han påstått att minnet börjat svikta sedan två år tillbaka. Vittnet V2's uppgifter om Leif Grundströms tillstånd visar mer tecken på vanlig glömska som inte är allvarligare än vad som förklaras med hänsyn till Leif Grundströms ålder och tidigare dokumenterade sjukdom.

Leif Grundström har vid förhöret vid tingsrätten mer försökt att flytta fokus från att berätta och svara på frågor om vad som - enligt hans egen uppfattning - han och målsäganden gjorde under aktuell tid, till att mer kommentera målsägandens berättelse och försöka peka på svagheter i denna. Han har också genomgående och medvetet valt att inte svara på vissa för honom besvärande frågor.

Hans inställning till åtalspåståendena har varit inkonsekvent där han i ena stunden sagt sig inte ifrågasätta att han kan gjort det som målsäganden berättat om avseende åtalspunkterna 1.1. – 1.3, medan han i nästa stund sagt att han inte har gjort det som målsäganden har berättat och att det är ett resultat av målsägandens sexuella fantasier. Leif Grundström har i dessa avseenden pekat på att han efter samråd med VI2 gett målsäganden en alvedon rektalt, vilket motsägs av såväl målsäganden och vittnenas uppgifter. Leif Grundström har lämnat motstridiga uppgifter om att målsäganden bara duschade i närvarande av kvinnlig närstående eftersom det var för intimt. Den förklaring som han lämnat om anledningen han skulle ha gett målsäganden alvedon rektalt, och hur han gjorde för att undersöka hur stolpillret skulle ges, framstå som en betydligt mer intim åtgärd än att närvara vid duschning. Uppgifterna är alltså rakt motsägelsefulla. Leif Grundström har vidare å ena sidan påstått att han sedan 2007 är oförmögen till att ha erektion, varför han inte kan ha utfört gärningarna och andra sidan gjort gällande att målsäganden ska ha sett när han har haft sexuellt umgänge med sin fru. Även dessa uppgifter är

motsägelsefulla. Leif Grundströms påstående om att målsäganden skulle ha bevittnat ett sexuellt umgänge mellan VI1 och VI2 motsägs av av I1:s uppgifter. Vidare kan konstateras att Leif Grundström lämnat skiftande uppgifter om hur han, målsäganden och andra personer var placerade i sängen i samband med åtalpunkten 1.4 men att han vid ett polisförhör lämnat uppgifter om placeringen, som väl stämmer överens med hur målsäganden beskrivit detta. Hans uppgifter om att målsäganden skulle ha fått sexuella fantasier i samband med att hon befann sig på toaletten och att Leif Grundström kom in, höll sig för skrevet och ville kissa, framstår inte som en sådan situation som kan ha frammanat den typen av sexuella fantasier och berättelse som målsäganden lämnat om vad som skulle ha utspelat sig på toaletten. Leif Grundströms förklaring till att han och målsäganden skulle ha en hemlighet och vad denna hemlighet egentligen gällde, framstår som en ren efterhandskonstruktion och bär inte sannolikhetens prägel. Leif Grundströms påstående om att han aldrig var ensam med målsäganden motsägs också av VI1:s och VI2:s uppgifter. Leif Grundström har heller trots upprepade frågor inte närmare förklarat varför han menar att gärningarna under åtalpunkterna 1.1. – 1.3 kan ha hänt.

Leif Grundströms uppgifter och vad han har åberopat till stöd för dem får därför bedömas ha ett svagt bevisvärde. Det kan inte anses att motbevisningen sammantaget försvagar värdet av riksåklagarens bevisning i nämnvärd grad.

Som tingsrätten ovan konstaterat har målsäganden i alla avseenden berättat att Leif Grundström uppsåtligen handlat på det sätt, de tider och platser som angetts i gärningsbeskrivningarna. Uppgifterna stöds i allt väsentligt av vittnesmålen.

Genom den åberopade utredningen finner tingsrätten därför det ställt utom rimligt tvivel att Leif Grundström har gjort sig skyldig till de åtalade gärningarna.

Rubricering

De ageranden som Leif Grundström gjort sig skyldig till är sådana sexuella handlingar som är att jämställa med samlag.

Gärningarna ska därför bedömas som våldtäkt mot barn. Ingen av gärningarna är att anse som mindre grovt.

Påföljd

Leif Grundström förekommer inte i belastningsregistret.

Leif Grundströms gärningar har inneburit allvarliga kränkningar av målsäganden, vilket Leif Grundström borde ha insett. Det finns en överhängande risk för att Leif Grundströms agerande mot målsäganden kommer att allvarligt skada målsägandens hälsa, vilket han också borde ha förstått. Målsäganden har enligt VII redan visat tecken på att ha påverkats i form av bl.a. sömnproblem, mardrömmar och inte kunna sova ensam. Hans motiv till gärningarna synes ha varit att tillfredsställa sin egen sexuella lust och att han varit helt likgiltig till konsekvenserna för den som fick utstå hans handlande. Gärningarna har därför inneburit allvarliga angrepp på målsägandens trygghet till person. Det är alldeles klart genom de rådande omständigheterna som tingsrätten beskrivit under rubriken bakgrund, hur Leif Grundström handlat och hur han förmått målsäganden att agera, att han utnyttjat målsägandens skyddslösa ställning. Målsäganden har varit utelämnad åt Leif Grundström och befunnit sig i en mycket utsatt situation. Allvaret i de enskilda brotten har ökat med tiden eftersom de tillkommande brotten förstärkt och förlängt målsägandens utsatta situation (jämför NJA 2019 s 238 p. 14) Gärningarna har begåtts systematiskt. Brotten har utan tvekan varit ägnade att skada tryggheten och tilliten hos målsäganden i förhållande till Leif Grundström.

Dessa omständigheter medför att den samlade brottsligheten har ett mycket högt straffvärde. Några straffmildrande omständigheter enligt 29 kap 3 § brottsbalken föreligger inte.

Även med beaktande av Leif Grundströms höga ålder finns det på grund av det höga straffvärdet inte utrymme att välja annan påföljd än fängelse.

Sett till hur Leif Grundström uttalat sig, agerat och uppträtt under huvudförhandlingen på det sätt som beskrivits tidigare i domen, hur han beskrivit sina besvär samt hur VI2 beskrivit honom, bedömer tingsrätten – även med beaktande av det åberopade intyget – att det inte förekommer någon sådan omständighet som ska leda till slutsatsen att det råder ett förbud mot att bestämma påföljden till fängelse för Leif Grundström.

Enligt tingsrätten uppfattning har gärningarna ett samlat straffvärde som överstiger fängelse fem år och 6 månader. Med beaktande av Leif Grundströms höga ålder finner tingsrätten det skäligt att bestämma fängelsestraffets längd till fyra år.

Skadestånd

Till följd av utgången i skuldfrågan är Leif Grundström skadeståndsskyldig mot målsäganden. Om beloppet råder ej tvist. Målsägandens skadeståndstalan ska därför i sin helhet bifallas.

Häktningsfrågan

För brottet våldtäkt mot barn är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse två år. Mot bakgrund av det långa fängelsestraff som tingsrätten nu bestämt, är det inte uppenbart att det saknas risk för att Leif Grundström undandrar sig straff och

därmed skäl för fortsatt häktning. Leif Grundström ska därför kvarbli i häkte till dess att fängelsestraffet får verkställas.

Sekretessfrågan

Målet rör sexualbrott och det föreligger lagligt stöd och tillräckliga skäl för låta uppgifter som kan leda till målsägandens och vittnenas identiteter omfattas av sekretess. Tingsrätten förordnar därför om fortsatt sekretess i den omfattning som framgår av domslutet

Avgift till brottsofferfond

Leif Grundström döms för brott för vilket fängelse ingår i straffskalan. Han ska därför enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond betala en avgift på 800 kr, som ska föras till en brottsofferfond.

Övriga frågor

Marcus Ströms begäran om ersättning efter rättelse av felsummering är skälig. Likaså Vera Gärdemalms begäran om ersättning är skälig. De ska därför bifallas att betalas av staten. På grund av det långa fängelsestraffet ska Leif Grundström inte åläggas någon återbetalningsskyldighet utan kostnaderna ska stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Överklagande senast den 27 augusti 2020 ställs till Hovrätten för Övre Norrland.

Magnus Nilsson

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19431223-8910	Datum för dom/beslut 2020-08-06
Efternamn Grundström	Förnamn LEIF Erik

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad**Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet**
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2020-07-02	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 23 982 21 Gällivare	Lasarettsgatan 22	0970-758 00 E-post: gallivare.tingsratt@dom.se www.gallivaretingsratt.domstol.se om GDPR finns på hemsidan.		måndag - fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

Info

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.